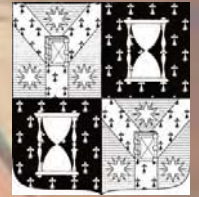

UNIVERSITATEA „ALEXANDRU IOAN CUZA” IAȘI
FACULTATEA DE ISTORIE

B-dul Carol I nr. 11 • 700506 • IAȘI • ROMÂNIA
Telefon: ++40-232- 201056 (Secrétariat);
++40 232 201057 (Decanat)
Fax: ++40-232-201156
Web: <http://history.uaic.ro>
Mail: istorie@uaic.ro

Românii și Muntele Athos: mănăstiri, arhive, pelerinaje / I Les Roumains et le Mont Athos : des monastères, des archives, des pèlerinages I

Colloque international réalisé
dans le cadre du projet
UEFISCDI-CNCS, PN-III-P4-ID-PCE-2020-0863

Coloquiul internațional
7-8 Octombrie 2022

Deschiderea lucrărilor

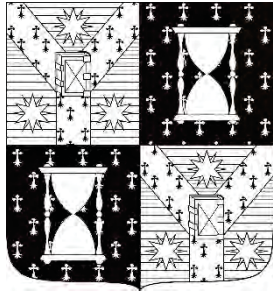
Vineri, 7 octombrie 2022 (Corp II, sala II1)

Ora 9:00

Realizat în cadrul proiectului

UEFISCDI-CNCS, PN-III-P4-ID-PCE-2020-0863

romaniathos.uaic.ro

L'UNIVERSITÉ « ALEXANDRU IOAN CUZA » IAȘI
LA FACULTÉ D'HISTOIRE

B-dul Carol I nr. 11 • 700506 • IAȘI • ROMÂNIA
Telefon: ++40-232- 201056 (Secrétariat);
++40-232- 201057 (Décanat)
Fax: ++40-232-201156
Web: <http://history.uaic.ro>
Mail: istorie@uaic.ro

**Românii și Muntele Athos: mănăstiri, arhive, pelerinaje /
[Les Roumains et le Mont Athos : des monastères, des
archives, des pèlerinages]**

*Colloque international réalisé dans le cadre du projet UEFISCDI-CNCS, PN-
III-P4-ID-PCE-2020-0863*

Program

Vineri, 7 octombrie 2022 (Corp H, sala H1)

9.00 – 9.10 – Cuvânt de deschidere

9.10 – 11.10 Moderator: dr. Emil Dragnev

Arhim. Policarp Chițulescu (București), *Proschinitarul Sfântului Munte al Athonului sau descriere pe larg a sfintelor lăcașuri ce sunt zidite de atâtea veacuri împrejurul acestui Sfânt Munte și la care evlavioșii și dreptcredincioșii creștini merg spre închinăciune (București, 1856) / Le Proskynitaire du Saint Mont Athos ou la description détaillée des saints lieux bâtis il y a autant de siècles autour de cette Sainte Montagne et où les pieux et les fidèles chrétiens vont pour prier (Bucarest, 1856)*

Pr. Daniel Niță-Danielescu (Iași), *Considerații cu privire la relația obștii de la Prodromu și Statul român în primii ani ai domniei lui Carol I / Des considérations concernant la relation entre la communauté de Prodromou et l'État roumain dans les premières années du règne de Charles I*

Oana Popescu (București), M. Filotheu Bălan (Mănăstirea Petru Vodă), *Dintre primele traduceri paisiene de la Mănăstirea Dragomirna: Omiliile Sfântului Macarie al Patmosului / Parmi les premières traductions de Païsius chez le monastère de Dragomirna : les Homélie de Saint Macaire de Patmos*

Ierom. Cosma Țiosanu (Mănăstirea Sihăstria), *File din jurnalul unui monah român călător la Muntele Athos în timpul regimului comunist / Des feuilles du journal d'un moine roumain voyageur au Mont Athos durant le régime communiste*

Pauză: 11.10-11.30

11.30 – 14.00 Moderator: dr. Ștefan Andreescu

Radu Păun (Paris), *O icoană cu donator și (alte) câteva „necunoscute” de la Marea Lavră / Une icône avec un donateur et d'autres « détails inconnus » de la Grande Laure*

Liviu Pilat (Iași), *Ștefan cel Mare, Mănăstirea Zografu și relațiile moldo-otomane / Étienne le Grand, le Monastère de Zographou et les relations moldo-ottomanes*

Ștefan S. Țorovei (Iași), *Secularizarea averilor mănăstirilor închinete. Un document / La sécularisation des fortunes des monastères soumis. Un document*

Elena Firea, Ciprian Firea (Cluj-Napoca), *Fresce și icoane între Bălinești, Transilvania și Muntele Athos pe urmele unor posibile legături stilistice (sec. XV-XVI) / Des fresques et des icônes entre Bălinești, la Transylvanie et le Mont Athos : sur les traces de potentielles connections stylistiques (XVe-XVIe siècles)*

Emil Dragnev (Chișinău), *„Cuviosul Daniil iegumen Pangărațu de la Svitagora” și vechiul iconostas al bisericii Sf. Dumitru de la mănăstirea Pângărați* / « Le pieux Daniil higoumène de Pangărațu de Svitagora » et l'ancien iconostase de l'église Sf. Dumitru du monastère de Pângărați

Matei Cazacu (Paris), *Mihai Viteazul «priiatenul Sveta Țorii»* / Michel le Brave « l'ami de Sveta Țora »

Pauză: 14.00 – 16.00

16.00 – 18.00 Moderator: dr. Radu Păun

Augustin Țuriță (Iași), *Câteva considerații privitoare la legăturile familiei Callimachi cu Muntele Athos* / Quelques considérations concernant les relations de la famille Callimachi avec le Mont Athos

Țheorghe Lazăr (București), *Noi mărturii documentare privind ajutoarele românești în favoarea așezămintelor athonite. Cazul mănăstirilor Caracalu și Marea Lavră* / De nouveaux témoignages documentaires concernant les aides roumaines en faveur des établissements athonites. Le cas des monastères de Caracalou et la Grande Laure

Liviu Marius Ilie (Craiova), *Continuitate și inovație în diplomația Țării Românești - documentele athonite ale lui Vlad Călugărul și Radu cel Mare* / Continuité et innovation dans la diplomatie de Valachie - les documents athonites de Vlad le Moine et de Radu le Grand

Teodor Candu (Chișinău), *Venituri și cheltuieli gospodărești la mănăstirea Slatina la începutul secolului al XIX-lea* / Des revenus et des dépenses ménagers chez le monastère de Slatina au début du XIXe siècle

Pauză: 18.00-18.15

18.15-20.15 Moderator: dr. Petronel Zahariuc

Mihai Mîrza (Iași), *Contribuții la istoria schitului Dărmănești, „de supt muntele Lapoș” (recent redescoperit)* / Des contributions à l'histoire du skite de Dărmănești, « aux pieds de la montagne de Lapoș » (redécouvert récemment)

Mariana Lazăr (București), *Considerații privind cartea greacă din patrimoniul mănăstirii Cotroceni (secolele XVII-XIX) / Des considérations sur le livre grec du patrimoine du monastère de Cotroceni (les XVIIe-XIXe siècles)*

Cătălina Chelcu (Iași), *Un inventar al moșilor mănăstirilor închinată și neînchinată din Moldova, de la mijlocul secolului al XIX-lea / Un inventaire des domaines des monastères soumis et non-soumis de Moldavie, au milieu du XIXe siècle*

Ion Țumenâi (Chișinău), *Paisianismul și spațiul pruto-nistean / Le païsianisme et l'espace pruto-dniestréen*

Sâmbătă, 8 octombrie 2022 (Corp H, sala H1)

9.00 – 11.00 Moderator: dr. Maria Magdalena Székely

Mihai-Cristian Amărieuței (Iași), Lidia Cotovanu (București), Ovidiu Olar (București), *„În jurul porții Fanarului și a Patriarhiei”. Donații românești la Constantinopol / « Autour de la porte du Phanar et de la Patriarchie ». Des donations roumaines à Constantinople*

Florin Marinescu (Atena), Ciprian-Lucrețius Suciu (Salonic), *Schitul Lacu de-a lungul veacurilor. Prezentare preliminară / Le Skete de Lacu à travers les siècles. Présentation préliminaire*

Lidia Cotovanu (București), *Metohuri înainte de metohuri? Închinări de moșii românești la Muntele Athos înainte de mijlocul secolului al XVI-lea / Des métoques avant des métoques? Des soumissions des domaines roumains au Mont Athos avant le milieu du XVIe siècle*

Mihai Anatolii Ciobanu (Iași), *Două planuri rusești pentru Râmnicu Sărat – al orașului și al ansamblului ctitoriei brâncovenești / Deux plans russes pour Râmnicu Sărat – de la ville et de l'ensemble de la fondation de Brâncoveanu*

Pauză: 11.00-11.30

11.30 – 14.00 Moderator: dr. Gheorghe Lazăr

Maria Magdalena Székely (Iași), *Închinări și sloboziri de închinări. Evlavie și putere în vremea lui Vasile Lupu și Matei Basarab / Des soumissions et des résiliations des soumissions. Piété et pouvoir pendant les règnes de Vasile Lupu et Matei Basarab*

Ștefan Andreescu (Bucureștit), *Patrick Leigh Fermor și Muntele Athos / Patrick Leigh Fermor et le Mont Athos*

Marius Chelcu (Iași), *Orășeni și mănăstiri închinat la Iași în secolul al XIX-lea – cauzele unei relații tensionate / Des habitants urbains et des monastères soumis à Iași au XIXe siècle – les causes d'une relation tendue*

Ciprian-Lucrețius Suciu (Salonic), Florin Marinescu (Atena), *Duhovnici români la Athos: ieromonahul Antipa Dinescu / Des pères confesseurs roumains au Mont Athos : le hiéromoine Antipa Dinescu*

Sorin Grigoruță (Iași), *Pelerini la Locurile Sfinte și documentele lor de călătorie (prima jumătate a secolului al XIX-lea) / Des pèlerins aux Lieux Saints et leurs documents de voyage (la première moitié du XIXe siècle)*

Petronel Zahariuc (Iași), *Contribuții privitoare la relațiile mănăstirii Sfântul Pavel de la Muntele Athos cu Țările Române / Des contributions concernant les relations du monastère de Saint Paul du Mont Athos avec les Pays Roumains*

Încheierea lucrărilor / Fin des travaux